

Herbouwd op de oude funderingen

Het kasteel in Coevorden is gebouwd in ongeveer 1402. Het was toen veel groter met een woonhuis, een kapel, vier hoektorens, een poortgebouw en een ringmuur. Veel van die elementen zijn verdwenen. Meestal omdat ze zijn afgebroken toen de vesting Coevorden rond 1800 werd ontmanteld. In die tijd is het kasteel ook in gedeelten verkocht aan verschillende particulieren voor in totaal zo'n tweeduizend gulden. Het huidige kasteel bestaat uit een van de oorspronkelijke hoofd vleugels plus het aangebouwde Schrijvershuis. Het kasteel is sinds 1938 eigendom van de gemeente Coevorden. Uiteindelijk is het de gemeente gelukt om voldoende geld bij elkaar te brengen en het kasteel te restaureren. Twee van de oorspronkelijke torens zijn herbouwd op de oude funderingen. De restauratie is afgerond in 1972.

Een lange, rijke geschiedenis

Coevorden is veranderd van een ommuurde garnizoensstad naar een open en eigentijdse industriestad. Er wordt gewerkt, gewoond en geleefd. Niet alle historische gebouwen zijn daarom in de oude staat behouden. Kazernes, stallen en opslagplaatsen zijn in de loop van de tijd verbouwd, bewoond, opnieuw verbouwd en aangepast aan de wooneisen van vandaag. Maar wie goed kijkt, vindt in Coevorden nog steeds veel sporen van een lange, rijke geschiedenis.

Rond 1600 is Coevorden vrijwel volledig afgebrand en daarna herbouwd. De stervormige structuur van straten en grachten dateren uit die tijd. Ook andere oude gebouwen zoals de Nederlands Hervormde Kerk zijn gebouwd in die periode.

Het Kasteel is in de zomermaanden open voor publiek. Kijk voor de openingstijden op www.coevorden.nl of bel met de gemeente Coevorden: 0524-598598. Dat is ook het adres als u meer wilt weten over het Kasteel en de geschiedenis van Coevorden.

Het Gouverneurs-huis (uit circa 1600) is vastgebouwd aan het kasteel en heeft voor een groot deel dezelfde historie. Het is onder andere gebruikt als lazaret, hospitaal, gouverneurshuis en gemeentehuis.

De rode kleur van het kasteel is 'Ossenbloed'. Deze kleur wordt gevonden op een bakstenen muur uit 1661 als bij de restauratie een oude pleisterlaag wordt weggebikt. Ossenbloed is terug te vinden op en in veel oude gebouwen.

Het Kasteel te Coevorden verrees op een lage heuvel nabij een doorwaadbare plaats [voorde] in de Kleine Vecht. De oorspronkelijke versterking groeide uit tot een kasteel met een vestingstad.

Koevoorde

Uitgestrekte moerassen. Nat en zompig. De reiziger die het juiste pad kiest, komt vanzelf langs Koevoorde. Een lage zandrug maakt het mogelijk om hier veilig het Bourtangermoeras door te steken. Logisch dat er een stad ontstaat en dat er een kasteel gebouwd wordt. Hier kunnen de machthebbers controleren wie het gebied in- en uitgaat en hier valt voor de burgers geld te verdienen met ambacht en handel.

Het kasteel is gebouwd op de plek waar voor 1400 een motte stond. Een motte is een kunstmatige heuvel met een houten verdedigingstoren. De heuvel wordt opgeworpen met aarde die vrijkomt bij het graven van de slotgracht. Het huidige kasteel ligt op de afgeplatte heuvel van de motte; aan de westkant zijn nog de contouren van de gedempte slotgracht te zien.

Nauw verbonden

De geschiedenis van Coevorden en het Kasteel zijn nauw met elkaar verbonden. Honderden jaren lang is Coevorden een vestingstad geweest van waaruit verschillende machthebbers de toegang tot en vanuit Noord-Nederland controleren. In die tijd is Coevorden ook het bestuurlijk centrum van een regio die het huidige Drenthe omvat. De stad Coevorden wordt in de loop van de eeuwen regelmatig belegerd, veroverd, heroverd, platgebrand, opgebouwd, vernietigd en opnieuw hersteld. Het kasteel treft hetzelfde lot. Het wordt van tijd tot tijd - gedeeltelijk - verwoest en daarna herbouwd door opeenvolgende machthebbers als de bisschoppen van Utrecht, de heren van Coevorden, de bisschop van Münster, de hertog van Gerle, Karel V, de Toutenburgers, de Spanjaarden, de Staatsen, en de Fransen. De huidige eigenaar, de gemeente Coevorden, heeft het kasteel eind vorige eeuw gerestaureerd. Het enige kasteel in Drenthe is daarmee veiliggesteld voor de toekomst.

1036 Vermeldt wordt Fredericus van Coevorden 1141 De bisschop van Utrecht benoemt zijn broer Ludolf als kastelein (slotvoogd) van Coevorden 1182 Bisschop Boudewijn van Holland verovert het Kasteel 1182 Graaf Otto van Bentheim aangesteld als kasteelheer door de bisschop 1195 Bisschop Boudewijn II beschiet het Kasteel met 2 blijden 1222 Het Kasteel door de Gelkingen verwoest 1225 Twist tussen Rudolf van Coevorden en de Burggraaf van Groningen 1227 Slag bij Ane 1228 Bisschop Willebrand van Oldenburg herovert Coevorden en het kasteel 1229 Coevorden door Rudolf van Coevorden herovert 1231 Belegering en verwoesting van Coevorden door bisschop Willibrand 1288 Reinold I heer van Coevorden 1324 Coevorden en Drenthe afgestaan aan Karel van Gelre 1379 8 juli Coevorden voor éénderde afgebrand 1395 Bisschop Frederik van Blankenheim verovert Coevorden 1402 Reinold IV van Coevorden doet afstand van Coevorden 1407 Bisschop Frederik van Blankenheim schenkt Coevorden stadsrechten 1513 Rudolf van Munster herovert Coevorden 1522 Overgave aan de Bourgondiërs, op 6 huizen na branden alle huizen af 1527 Wapenstein geplaatst van Karel van Egmond, hertog van Gelre 1533 CAROLUS DUX D.GEL. wordt uitgehouden boven een van de deuren 1536 Coevorden belegerd en ingenomen door Georg Schenk van Toutenburg 1579 Een geweldige brand legt een derde gedeelte van Coevorden in as 1580 Rennenberg belegerd het Kasteel Coevorden 1581 Elfdaagse belegering door de Spanjaarden o.l.v. Rennenberg 1592 Coevorden door de Spanjaarden afgebrand 1592 De Staatsen o.l.v. Prins Maurits en Willem Lodewijk, Graaf van Nassau veroveren Coevorden 1593 Verdugo omsluit Coevorden 1593 Willem Lodewijk, niet dodelijk, gewond 1594 Verdugo moet de omsluiting opgeven 1597-1607 Coevorden wordt als vestingstad herbouwd 1605 Prins Maurits dekt de stad tegen Spinola 1606 Strootocht der Spanjaarden 1672 Coevorden door 20-30.000 man Munsterse troepen veroverd 1672 Coevorden bevrijd door de Staatsen 1673 Mislukte aanval van de Munstersen o.l.v. Bommen Berend 1684 Grote brand legt deel Coevorden in de as 1770 IJzerkoekenoproer te Coevorden 1795 Franse troepen nemen Coevorden in 1795 Het Kasteel komt in particuliere handen 1803 Franse bezetting 1809 Lodewijk Napoleon brengt bezoek aan Coevorden 1813 Bestaande vesting versterkt en gerestaureerd 1814 De Fransen ontruimen Coevorden en verbranden 43 huizen, 20 schuren en 2 molens 1832 De laatste toren van het kasteel wordt gesloopt door Koning Willem I 1846 Gracht gedempt (Moddergat) 1854 Garnizoen opgeheven 1870 Ontmanteling van de vesting en poorten afgebroken 1960 Schans de Katshaar gerestaureerd 1968-1973 Restauratie van het Kasteel 1972 Koningin Juliana heropent het Kasteel.

Bij de 100e verjaardag van Vancouver (Canada) is in die stad een replica gebouwd van het kasteel. Vancouver dankt zijn naam aan George Vancouver, een Engelse afstamming van het oude geslacht 'Van Coevorden'.

De Munstersen onder aanvoering van Bommen Berend bouwen in 1673 een dijk door de Vecht, vlakbij Huize Gramsbergen. Zo willen ze Coevorden onder water zetten. Door een wonder steekt er een zware storm op en de dijk breekt door. Veel Munsterse soldaten verdrinken hierdoor.

